

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200340
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2017:8516200340.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v spotrebiteľskom spore žalobkyne: L.. J. H., L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. I. XXX, zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 080 01 Svidník proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s. Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904 v konaní, o zaplatenie 1 099,50 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Súd z a s t a v u j e konanie v časti týkajúcej sa výnosov k 30.4.2014 v sume 1 euro.
- II. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobkyňi sumu 1 099,50 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 28.11.2014 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.
- III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.
- IV. Súd žalobkyňi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy 1 099,50 s výnosmi k 30.4.2014 a s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 28.11.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovanou uzatvorila poistnú zmluvu UDP-K č. XXXXXXXXXXXX so začiatkom poistenia dňa 30.4.1999, koncom poistenia dňa 30.4.2014 poistnou sumou 75 437,- Sk (2 504,05 eur). Žalovanú požiadala o vyplatenie poistnej sumy listom z 20.5.2014, na čo jej žalovaná zaslala oznámenie o likvidácii poistnej udalosti, listom z 12.11.2014 so sumou výplaty 1 404,55 eur, ktorá jej bola vyplatená

2C/20/2016

- 2 -

18.11.2014. Nakoľko splnila zmluvné podmienky a patrí jej poistná suma, vrátane výnosov a žalovaná bezdôvodne svoju povinnosť neplní, preto sa domáha rozdielu poistnej sumy a sumy 1 404,55 eur, t.j. 1 099,50 eur súdnou cestou. Súčasne si uplatňuje úroky z omeškania po uplynutí 15 dní po tom, kedy žalovaná vypracovala oznámenie o likvidácii poistnej udalosti, t.j. od 28.11.2014.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení žalobkyňa pripojila k žalobe poistnú zmluvu UDP-K č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 5.5.1999, žiadosť o likvidáciu poistnej zmluvy z 20.5.2014, oznámenie o likvidácii

poistnej udalosti zo dňa 12.11.2014, výpis z účtu o zrealizovaní transakcie s dátumom zaúčtovania sumy 1 404,55 eur dňa 18.11.2014 na účet vlastníka H. J..

4. Súd za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku poučil strany sporu o ich procesných právach a povinnostiach. Žalovanej doručil žalobu s prílohami a vyzval ju aby sa k nej vyjadrila.

5. Žalovaná v rozsiahlom písomnom vyjadrení doručenom na pojednávaní dňa 13.9.2016 žiadala žalobu zamietnuť. V prvom rade je podľa jej názoru potrebné sa vysporiadať s otázkou, či vôbec poistná zmluva vznikla s poukazom na to, že ak chýba podstatná náležitosť zmluvy, je táto absolútne neplatná. Vyslovila názor, že poistné v poistnej zmluve bolo dohodnuté v rozpore so zákonom, konkrétne s § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve platného a účinného v čase uzavretia zmluvy, teda nezaručovalo dlhodobú splniteľnosť záväzkov. Aj keď sadzby poistného boli schválené Ministerstvom financií SR (ďalej len MF SR), pri kontrole Národnej banky Slovenska (ďalej len NBS) bolo zistené, že poistné bolo určené zle a nízko. V takom prípade bolo poistné dohodnuté v rozpore so zákonom, preto je neplatné a ak je neplatná podstatná náležitosť zmluvy, je neplatná celá zmluva. Ak by súd aj dospel k záveru, že poistná zmluva je platná, žalobkyňa vychádza z nesprávneho skutkového stavu, a to z dôvodu, že došlo k zmene poistnej zmluvy vzhľadom na podpis dokumentov zo strany žalobkyne. Žalovaná so žalobkyňou uzatvorila poistnú zmluvu dňa 30.4.1999, ktorej súčasťou boli pôvodne Všeobecné poistné podmienky z 1.6.1995, žalobkyňa pristúpila k novým poistným podmienkam z 21.5.2007, ktoré boli zverejnené na internete. Počas trvania poistenia boli súčasťou poistnej zmluvy postupne dve rôzne poistné podmienky, ktoré sa odlišujú v podmienkach, za akých dochádza ku zmene v obsahu poistenia (redukcia poistnej sumy a v spôsobe určenia poistného plnenia) Poistenie sa môže spravovať iba jednými pravidlami. Nie je možné aby sa z oboch poistných podmienok vybrali selektívne len tie pravidlá, ktoré sa žalobcovi momentálne hodia. Žalobkyňa slobodne, určite a zrozumiteľne pristúpila na zmenu poistných podmienok. V stručnom texte Stanoviska k zvýšeniu poistného zo dňa 5.6.2008. Rozsah povinnosti poistiteľa plniť bol stanovený poistno-matematickým výpočtom na sumu 2 507,55 eur. Od tejto sumy bol odrátaný nedoplatok na poistnom, ktorý zodpovedá rozdielu medzi nanovo stanoveným prepočítaným poistným a pôvodne stanoveným poistným --- metódou a postupom určeným poisťovňou, tak ak to označil žalobca v zmysle Stanoviska z 30.4.2008 vo výške 692,05 eur. Pri vyčíslňovaní rozdielu na poistnom žalovaná postupovala metódou a postupom určeným na základe odborného stanoviska

2C/20/2016

- 3 -

zodpovedného aktuára. Ďalej popísala spôsob, ako dospel k vyplatenému poistnému plneniu, pričom uviedla, že poistený má nárok na poistnú sumu uvedenú v poistnej zmluve iba vtedy, ak táto nepodlieha dani, zrážkam dlhov a poistno - matematickým úpravám. Poplatky sú štandardnou súčasťou poistných zmlúv. Za hypotetického predpokladu, že by aj k zmene poistnej zmluvy a k pristúpeniu k druhým VPP nedošlo, nastal by dôvod na redukciiu v zmysle čl. 9 ods. 2 a 6 prvých VPP z dôvodu, že poistné nebolo riadne a včas plnené. Uvedené znenie prvých VPP bolo pritom schválené MF SR a doslova kopíruje text § 12 až 14 vyhlášky č. 49/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie osôb. Inštitút redukcie teda bol súčasťou právneho systému 25 rokov, teda nemohol byť v rozpore s dobrými mravmi. Ak teda poistník plní svoje povinnosti len sčasti, svoje povinnosti plní sčasti aj poisťovňa. Zároveň v tomto smere poukázal na dva názory odbornej verejnosti.

6. K vyjadreniu na podporu svojich tvrdení žalovaná predložila listinné dôkazy ako: protokol NBS z dohľadu vykonaného v Prvej česko-slovenskej poisťovni Rapid ODO-XXXXX/XXXX, list označený ako „Skončenie dohľadu na mieste“ zo dňa 15.2.2008, list označený ako „Žiadosť o predĺženie termínu - odpoveď“, odborné stanovisko aktuára zo dňa 14.2.2003, znalecký posudok č. 4/2008 spoločnosti UDIT - POL s.r.o., notársku zápisnicu N 29/2008 zo dňa 2. 6. 2008, žiadosť o súčinnosť a poskytnutie informácie - odpoveď zo dňa 2. 12. 2013, Protokol o kontrole vypracovaný Ministerstvom financií SR, časť VPP platných od 21.5.2007, sadzobník administratívnych poplatkov zo dňa 1.1.2009 a 1.11.2009, VPP platné od 1.6.1995, výňatok z „Pojistná matematika“, Teória a prax, Povoľenie na výkon poisťovacej činnosti zo dňa 30.5.1995, rozhodnutie MF SR o udelení povolenia Prvej česko - slovenskej poisťovni, a.s. na poisťovaciu činnosť zo dňa 30.5.1995, vyhlášku MF SR č. 49/1964 Zb., list označený ako Žiadosť o informáciu - odpoveď zo dňa 30.7.2012, výňatok z Poistných rozhľadov, výpočet redukcie poistnej sumy, článok z denníka Pravda „životné poistenie nie je zadarmo. Poisťovne pýtajú poplatky“, výňatok,

ktorý podľa vyjadrenia žalovaného je výňatkom z Princípov európskeho zmluvného práva, rozsudky OS Košice II sp.zn. 41C/338/2015 z 6.4.2016 a OS Lučenec sp. zn. 6C/73/2014 z 16-3.2016, uznesenie KS Bratislava sp. zn. 2Co/315/2012 z 30.4.2015, platobný kalendár pre poisťnú zmluvu č. XXXXX XXXXX, Stanovisko k zvýšeniu poisťného z 5.6.2008, oznámenie z 3.3.2009 o zmene obchodného mena, poisťná zmluva z 29.4.1999, oznámenie o likvidácii poisťnej udalosti z 12.11.2014.

7. Pojednávanie vytyčeného na deň 21.3.2017 sa zúčastnili obe strany sporu.

8. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní spresnil výšku výnosov sumou 1 euro, pričom súčasne v tejto časti zobrala žalobu späť. V ostatnom trval na svojich písomných podaniach, k námietke žalovanej týkajúcej sa neplatnosti poisťnej zmluvy poukázal na rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 3Co/203/2015 z 6.4.2016 ako aj na stanovisko NBS číslom OFS 4356/2016-1. Poukázal na skutočnosť, že stanovisko predstavuje typický formulár vopred predtlačený žalovaným, ktorého obsah nemohla žalobkyňa nijako ovplyvniť a ak chcela v poisťnom vzťahu zotrvať musela jednu z možností zakrúžkovať, pričom každá z možností bola pre žalobkyňu nevýhodná.

2C/20/2016

- 4 -

9. Žalovaná na pojednávaní súhlasila s čiastočným späťvzatím žaloby, vo zvyšku žiadala žalobu zamietnuť, poukázala na dôvody uvedené v písomnom vyjadrení, dôrazne poukázala na rozhodnutie KS Bratislava sp. zn. 10Co/25/2016 v ktorom išlo o spor medzi NBS a žalovanou, v ktorom boli poisťné zmluvy UDP-K ako celok posúdené ako v rozpore so zákonom, z čoho vyplýva, že aj predmetná poisťná zmluva je neplatná a žalobkyňa nemá nárok na žiadne poisťné plnenie. Ďalej poukázala na predložené listinné dôkazy, na skutočnosť, že orgán štátu povolil poistenie UDP-K v rozpore so zákonom, čo je dôsledkom neplatnosti celej poisťnej zmluvy. Pre prípad, že by mala byť poisťná zmluva platná, žalobkyňa vykonala v nej také zmeny, ktoré mali za následok úpravu poisťného vzťahu a v zmysle ktorých žalovaná likvidovala poistenie. V závere zdôraznil, že žalobkyňa meškala s platením poistenia, čo malo za následok nielen redukcii poistenia ale v zmysle Obč. zák. zánik poistenia.

10. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní potvrdila, že podpísala listinu Stanovisko k zvýšeniu poisťného, uvedená listina jej bola doručená poštou, musela si vybrať z troch možností, keďže mala asi rok do vyplatenia poisťného vybrala si prvú možnosť, nemala za to, že výberom možnosti mení poisťnú zmluvu, bola tam síce formulka, že jej budú účtované nejaké poplatky ale nerátala s tým, že to bude 1 000 eur. Ďalej poprela, že neplatila poisťné včas, poisťné zaplatila po obdržaní šeku.

11. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, ako sú uvedené vyššie ustálil tento skutkový stav:

12. Žalobkyňa so žalovaným uzavreli dňa 29.4.1999 poisťnú zmluvu UDP-K XXXXXXXXXXXX (čl. 4, 80-82 spisu), so začiatkom poistenia dňa 30.4.1999, koncom poistenia dňa 30.4.2014, dobou platenia poisťného 10 rokov, poisťnou dobou 15 rokov, poisťnou sumou pre prípad smrti 50 000,-Sk eur a poisťnou sumou pre prípad dožitia 75 437,- Sk (2 504,05 eur). Znenie zmluvy je vopred predtlačené, dopisovali sa len údaje o žalobkyňi a náležitosti zmluvy - začiatok poistenia, koniec poistenia, spôsob platenia, poisťná doba, právo na plnenie oprávnenej osoby (len tieto časti zmluvy možno považovať za individuálne dojednané). Zmluva obsahuje prehlásenie osoby, ktorá zmluvu podpisuje, že sa oboznámila s VPP. VPP sú vopred dané, predtlačené dodávateľom - poisťovňou, do ich obsahu nemohla žalobkyňa zasahovať a ani ovplyvňovať ich obsah. Uvedené platí aj o VPP účinných od 21.5.2007.

13. Z Všeobecných poisťných podmienok pre životné poistenie Prvej Česko - slovenskej poisťovne (čl. 83 spisu) účinných od 1.6.1995 (ďalej len VPP) Čl. 15 bod 1 vyplýva povinnosť poisťovne vyplatiť poisťnú sumu v prípade, ak sa poistený dožije dňa dojednaného v zmluve pre prípad dožitia, z Čl. 16 bod 1 povinnosť poisťovne vyplatiť dojednanú sumu v prípade, ak poistený zomrie v dobe trvania poistenia alebo ak sa poistený dožije dňa dojednaného v zmluve pre prípad smrti alebo dožitia. Redukcia poisťnej sumy, poisťnej doby (v prípade neuhradenia ďalšieho poisťného v plnej výške v lehote stanovenej Obč. zák.) vyplýva z Čl. 9 ods. 2 VPP pre životné poistenie Prvej Česko - slovenskej poisťovne (následky podľa trvania platenia

poistného - redukcia poistnej sumy, doby bez povinnosti platiť ďalšie poistné alebo zánik poistenia bez náhrad.

14. Z predložených Všeobecných poistných podmienok (čl. 74-79 spisu) z 21.5.2007 časti XVI. Vyplýva - sadzobník administratívnych poplatkov (za upomienky, výzvy, zmeny a pod.). Rovnako z nich vyplývajú druhy životného poistenia, postup pri uzavretí zmluvy, začiatok a koniec poistenia, zánik poistenia, rozsah poistenia, poistené, platenie poisteného, podmienky odkúpenia poistenia, poistná udalosť, podmienky jednotlivých druhov poistenia, redukcia poistenia (napr. ako dôsledok nezaplatenia poistného, obnova parametrov na základe žiadosti poistníka a pod.), rozhodcovské konanie, sadzobník poplatkov, záverečné ustanovenia aj to, že tieto VPP sú súčasťou zmluvy a sú jej neoddeliteľnou súčasťou). Všeobecné poistné podmienky v časti XVII - Záverečné ustanovenia pod bodom 7f uvádzajú, že ak poistník, ktorý uzavrel poistnú zmluvu pred 21. 5. 2007 pristúpi v rámci novacie zmluvného vzťahu akcie pre poistníkov alebo v inom prípade k týmto VPP, zrušujú sa Všeobecné poistné podmienky pôvodne s poistnou zmluvou dojednané s výlukou právnych predpokladov vzniku poistných udalostí a niektorých nárokov z nich plynúcich, ak príslušnú výšku nároku neupravujú tieto Všeobecné poistné podmienky inak a ak to povaha týchto Všeobecných poistných podmienok pripúšťa.

15. Redukcia poistnej sumy, poistnej doby (v prípade neuhradenia ďalšieho poistného v plnej výške v lehote stanovenej Obč. zák.) vyplýva z XIV. časti VPP účinných od 21.5.2007 s odkazom na Čl. 9 ods. 2 - 6 II. Časti VPP (redukcia poistnej sumy, doby alebo dôchodku v dôsledku neplnenia poistného na základe rozhodnutia poisťovne a to spôsobom redukcie bez povinnosti platiť ďalej poistné, alebo zánikom poistenia).

16. Pri dohľade NBS v roku 2007 bolo zistené, že žalovaná pri produktoch, ako uzavrela aj so žalobkyňou, používala nesprávne poistno -matematické vzorce.

17. Zo Stanoviska žalobkyne k zvýšeniu poistného k poistnej zmluve č. XXXXX/X zo dňa 5.6.2008 (čl. 72 spisu) vyplýva, že žalobkyňa zakrúžkovala možnosť a) t.j. žiadala o zachovanie pôvodnej faktickej výšky poistného bez zvyšovania v dôsledku spätného poistno-matematického prepočtu s tým, že rozdiel medzi nanovo stanoveným prepočítaným poistným a pôvodne stanoveným poistným sa môže vysporiadať poisťovňou metódou a postupom určeným poisťovňou, chce aby jej poistenie trvalo naďalej bez faktického zvýšenia poistného. Z obsahu tohto stanoviska ďalej vyplýva, že táto návratka nemá vplyv na zmluvy UDP-K, pri ktorých bol využitý vernostný bonus v podobe zníženia poistného, resp. ak bolo požiadané o GSM balík do 16.5.2008.

18. Dňom 1.1.2009 došlo ku zmene obchodného mena poisťovne z Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid a.s. na Rapid life životná poisťovňa a.s.

19. Z predloženého platobného kalendára (čl. 70-71 spisu) pre poistnú zmluvu č. XXXXX XXXX vyplýva, že bolo na poistnom za obdobie do zániku poistenia uhradených spolu

2C/20/2016

- 6 -

2 203,03 eur, poistné do zániku poistenia 2 203,03 eur, dlžoba 0 eur. Žalovaná platila počas celej doby poistné v sume 37,77747 eur.

20. Po uplynutí doby určenej v poistnej zmluve pre prípad dožitia požiadala žalobkyňa žalovaného o poistné plnenie dohodnuté pre prípad dožitia (čl. 5 spisu).

21. Žalovaný listom zo dňa 12.11.2014 (čl. 6 spisu) ukončil likvidáciu poistnej udalosti dňa 12.11.2014, pričom žalobkyňi vyplatil sumu 1 404,55 eur vychádzajúc z toho, že poistná suma a pripísané výnosy

predstavujú sumu 2 507,55 eur, nedoplatok 692,05 eur, základ dane z príjmu 455,88 eur, daň z príjmu 86,61 eur, administratívne poplatky, nedoplatok 324,34 eur.

22. Vzhľadom na takto ustálený skutkový stav súd právne uzatvára:

23. Podľa § 144 C.s.p. žalobca môže vziať žalobu späť.

24. Podľa § 145 ods. 1 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

25. Podľa § 145 ods. 2 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

26. Podľa § 145 ods. 3 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti

27. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) platného a účinného v čase uzavretia poisťnej zmluvy, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

28. Podľa § 788 ods. 2 Obč. zák. súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa schválené orgánom štátneho dozoru v poisťovníctve (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené. V poisťnej zmluve sa možno od poisťných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.

29. Podľa § 790 písm. b) Obč. zák. poistiť možno najmä fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poisťnej udalosti (poistenie osôb).

30. Podľa § 816 Obč. zák. z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poisťných podmienok, ak u neho nastane poisťná udalosť.

2C/20/2016

- 7 -

31. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

33. Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

34. Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

36. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas neplní, je v omeškaní.

37. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky.

39. Právne posúdenie veci:

40. Prvým výrokom súd zastavil konanie v časti výnosov k 30.4.2014, ktoré žalobkyňa vyčíslila sumou 1 euro, pretože v tejto časti žalobkyňa zobrala žalobu späť s čím žalovaná súhlasila.

41. Ďalej sa súd zaoberal vecou samou, vzhľadom na argumentáciu strán sporu sa musel vysporiadať s 1/ otázkou platnosťou poisťnej zmluvy, 2/ otázkou, akými VPP sa táto riadi, teda aj posúdením, či došlo k platnému prístupiu k druhým VPP z 21.5.2007 a 3/ otázkou, či a v akej výške vznikol žalobkyni nárok na poisťné plnenie.

42. Platnosť poisťnej zmluvy. Pokiaľ ide o otázku platnosti poisťnej zmluvy, súd nezistil žiaden dôvod absolútnej neplatnosti poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu, pretože nie je v rozpore so žiadnym ustanovením Občianskeho zákonníka, ani v rozpore s iným zákonom platným v čase jej uzavretia. Súd nezistil, aby táto zmluva

2C/20/2016

- 8 -

svojim účelom zákon obchádzala a z vykonaného dokazovania nevyplývalo ani to, že by tu boli iné dôvody neplatnosti zmluvy podľa príslušných ustanovení Obč. zák. V čase uzavretia poisťnej zmluvy Obč. zák. v § 788 ods. 2 neupravoval konkrétne náležitosti poisťnej zmluvy. Z podstaty poisťnej zmluvy je však zrejmé, že je v nej potrebné vymedziť aj predmet poistenia a odplatu za poistenie (t.j. poisťné), teda poisťné je jednou z podstatných náležitostí poisťnej zmluvy. V poisťnej zmluve uzavretej medzi stranami sporu bolo poisťné riadne upravené a dohodnuté. Toto poisťné pritom navrhla samotná žalovaná poisťovňa. Za tohto stavu nemôže byť zmluva neplatná z dôvodu, že neobsahuje určenie poisťného. Súd považuje za bezpredmetnú aj námietku žalovanej, že poisťné bolo určené v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho je neplatná celá poisťná zmluva. Žalovaná pri tejto námietke odkázala na § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve platných a účinných v čase uzavretia zmluvy, ktoré mali upravovať podmienku, aby poisťné zaručovalo dlhodobú splniteľnosť záväzkov. Z ustanovení uvádzaných žalovanou v čase uzavretia zmluvy však absolútne nevyplýva takáto povinnosť poisťovne a v týchto ustanoveniach nie je o dlhobodej splniteľnosti záväzkov ani zmienka. V danom prípade tu teda nie je žiaden rozpor s uvedenými ustanoveniami zákona o poisťovníctve. Ak takáto povinnosť bola zavedená neskôr, nemôže sa retroaktívne vzťahovať na už uzavreté zmluvy. V tomto smere je pritom potrebné zdôrazniť, že vzťah z poisťnej zmluvy je súkromnoprávny. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že poisťovníctvo je do určitej miery regulované. V tomto smere je potrebné odlišovať časť poisťovníctva regulovanú verejným právom, do čoho spadajú aj návrhy poisťného a podmienok poisťných zmlúv predkladaných poisťovňou, ktoré sú schvaľované príslušným orgánom a súkromnoprávnu časť poisťovníctva, do ktorej spadá aj uzatváranie konkrétnych poisťných zmlúv s konkrétnymi poisťníkmi. Aj prípadný dodatočne zistený rozpor vo výpočte poisťného, ktoré bolo schválené príslušným orgánom, nemôže spôsobiť neplatnosť poisťnej zmluvy v súkromnoprávnej rovine, ale maximálne iba nároky poisťovne voči orgánu, ktorý výšku poisťného pre určitý produkt schválil. Žalovaná podľa ňou predložených listín bola povinná zjednať nápravu v kalkulačných vzorcoch uvedených v poisťno-matematických modeloch produktov životného poistenia v zmysle novej zákonnej úpravy zákona o poisťovníctve a v zmysle konkrétnych záverov a v lehotách určených dohliadajúcim štátnym orgánom NBS, avšak nepreukázala, že táto náprava sa mala dotknúť už uzavretých poisťných zmlúv a takýto výklad nevyplýva ani z protokolu samotného dohliadajúceho orgánu (podľa vyjadrení NBS táto žalovanej poisťovni neuložila povinnosť zmeniť už existujúce zmluvy v neprospech klientov). Všetky argumenty žalovanej týkajúce sa výsledku kontroly NBS preto súd vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval za bezpredmetné. Podobne nemožno akceptovať tvrdenia žalovanej, že pri uzatváraní poisťnej zmluvy nevyjadrila svoju slobodnú vôľu, lebo výška poisťného bola schvaľovaná štátnym orgánom, pretože aj keď rámcové podmienky podliehajú určitému schvaľovaciemu konaniu, s kým a akú konkrétnu poisťnú zmluvu žalovaná uzavrie je na jej slobodnom rozhodnutí a toto nemožno považovať za obmedzené tým, že sa pri určení poisťného pohybuje v štátnom orgánom vymedzených hraniciach. Samotné rozhodnutie žalovanej vstúpiť do zmluvného vzťahu s konkrétnym poisťníkom je

teda absolútne nezávislé na verejnoprávnej ingerencii. V tomto smere nemôže byť reč o nedostatku slobodnej vôle žalovanej pri uzatváraní poisťnej zmluvy, keďže orgán verejnej moci nemôže určovať poisťovni s kým môže a s kým nemôže uzatvárať konkrétnu poisťnú zmluvu.

2C/20/2016

- 9 -

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 3Co/203/2015 z 6.4.2016 z ktorého citujem: „ Žalovaná tak nemôže zodpovednosť za nesprávnu kalkuláciu prenášať výlučne na orgán dozoru nad poisťovníctvom nakoľko tento stav vyvolala sama žalovaná predložením nesprávnych podkladov pre rozhodnutie. Jediným subjektom, ktorý vôbec nemohol ovplyvniť nijako výpočet poisťného, bola iba žalobkyňa. Dodatočne zistená nevýhodnosť dojednaného poistenia v porovnaní s poisťným plnením nie je dôvod spôsobujúci zánik poisťnej zmluvy a v žiadnom prípade nemôže spôsobiť ani absolútnu neplatnosť právneho úkonu, t. j. neplatnosť posudzovanej poisťnej zmluvy,“ od záverov tohto rozhodnutia nie je dôvod odkloniť sa ani v tomto konaní.

43. Ktorými VPP sa má predmetná poisťná zmluva riadiť, teda aj posúdením, či došlo k platnému pristúpeniu k druhým VPP z 21.5.2007, pričom z dôvodov nižšie uvedených dospel súd k záveru, že žalobkyňa platne nepristúpila k druhým VPP z 21.5.2007 a poisťná zmluva sa má riadiť prvými VPP. Je zrejmé, že žalovaná sa po zistení, že poisťné bolo vypočítané nízko, snažil docieľiť stav, aby žalobkyňa pristúpila k zmene poisťnej zmluvy a k novým (druhým) VPP. Spôsob, akým sa žalovaná snažila dosiahnuť tento cieľ, súd vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku. V danom prípade poisťnú zmluvu uzavíeral právny predchodca žalovanej ako dodávateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti, kým žalobkyňa ju uzatvárala ako fyzická osoba nepodnikateľ, čiže svojou povahou ide o spotrebiteľskú zmluvu, čo bolo v čase, kedy žalovaná zasielala žalobkyni rôzne návrhy týkajúce sa poisťnej zmluvy, nepochybné. Od dodávateľa v spotrebiteľských vzťahoch je potrebné vyžadovať, aby svoju činnosť vykonával poctivo a s odbornou starostlivosťou. Poctivým sa podľa názoru súdu nedá ani zďaleka nazvať spôsob, akým získal podpis žalobkyne na listinu Stanovisko k zvýšeniu poisťného k poisťnej zmluve č. XXXXX/X. Žalovaná so žalobkyňou riešila predmetný poisťný vzťah a to zaslaním listiny adresovanej žalobkyni Stanovisko k zvýšeniu poisťného k poisťnej zmluve č. XXXXX/X kde jej boli poskytnuté 3 alternatívy riešenia poistenia / a) zotrvanie pôvodnej faktickej výšky poisťného ..., b) dopočítaním poisťného, c) nesúhlas s dopočítaním poisťného a následnému zaslaniu odkupnej hodnoty zrušeniu poistenia k 15.5.2008 ... S dodatkom, že poistenie sa spravuje všeobecnými poisťnými podmienkami Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapdi a.s. zo dňa 21.5.2007. Ako aj s dodatkom v rámcu, že poisťník berie na vedomie, že táto návratka nemá žiadny vplyv na poisťné zmluvy s produktom UDP-K... Ustanovenie o správe poistenia VPP z 21.5.2007 vrátane rozhodcovskej doložky je predtlačené veľmi drobným písmom. Ide pritom o veľkosť písma, pri ktorom aj osoba s dobrým zrakom musí riadne zaostriť, ak ho chce prečítať a ktorá navodzuje dojem, akoby išlo o nepodstatné, vedľajšie ustanovenia. Celá listina je teda koncipovaná tak, aby navodila dojem, že ide o nepatrnú úpravu poisťnej zmluvy v prospech poisťníka (zníženie poisťného), aj keď jej podstata spočívala v pristúpení k novým VPP. Žalovaná teda súhlas žalobkyne s novými VPP z 21.5.2007 získala klamlivým spôsobom, keď predkladajúc ponuku určitej výhody pre žalobkyňu de facto skryla do jednotlivých listín aj jej súhlas s novými (druhými) VPP, ktoré jej jednak nepredložil a do ktorej zakomponoval mnoho ustanovení, ktoré sú v neprospech žalobkyne (administratívne poplatky, mnohokrát vyššie, ako samotné poisťné, rozhodcovskú doložku, ktorá bola mnohými

2C/20/2016

- 10 -

všeobecnými súdmi posúdená ako neprijateľná podmienka, či už v súdnych alebo exekučných konaniach a pod.). Zo znenia druhých VPP, ako aj z argumentácie a z konania žalovanej (tak preukázaného v tomto konaní, ako aj z konania žalovanej známeho súdu z úradnej činnosti, ako napr. využívanie rozhodcovskej doložky podľa druhých VPP, podľa ktorej si žalovaná mohla sám vytvoriť rozhodcovský súd; rozhodnutia rozhodcovského súdu vybraného žalovanou, ktoré pri nízkych žalovaných sumách zaväzovali poisťníkov - spotrebiteľov na niekoľkonásobne vyššie trovy a prípadné odvolanie podmieňovali zaplatením poplatku vo výške mnohokrát niekoľkonásobne prevyšujúceho žalovanú sumu a pod.) je pritom zrejmé, že druhé VPP mali zabezpečiť, aby konečná výplata poisťného plnenia nezodpovedala sumám dohodnutým v poisťnej zmluve, resp. aby sa táto dala „znížiť“ tak, aby

bola výhodnejšia pre žalovanú. Klamlivý a zavádzajúci spôsob konania žalovanej, ktorý je absolútne v rozpore s poctivým prístupom dodávateľa v spotrebiteľských vzťahoch, potvrdzuje aj rozhodnutie NBS, na ktoré poukázala vo svojom vyjadrení žalobkyňa č. OFS 4356/2016-1 z ktorého je zrejmé, že žalovaná sa snaží u svojich klientov navodiť dojem, že poisťné zmluvy sú neplatné, teda z nich ani nie je povinný plniť, resp. že plnenie z nich závisí na nejakej ďalšej skutočnosti.

Na základe uvedeného súd ustálil, že prístupenie k druhým VPP z 21.5.2007 získané nekalou obchodnou praktikou odporuje zákonu, a preto je neplatné. Za tohto stavu nemala žalovaná právo na krátenie poisťného plnenia na základe nárokov odvodzovaných z druhých VPP (ako napr. krátenie o administratívne poplatky a pod.)

44. Či a v akom rozsahu má žalobkyňa právo na poisťné plnenie: Žalovaná pre prípad, že by súd dospel k záveru, že poisťná zmluva sa má riadiť prvými VPP argumentovala, že v takom prípade by prichádzala do úvahy redukcia poisťného plnenia poukazujúc jednak na ustanovenia prvých VPP, ako aj na znenie vyhlášky č. 49/1964 Zb. o poisťných podmienkach. Súd po preskúmaní argumentov žalovanej dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné. Redukcia poisťného prichádza do úvahy vtedy, ak poisťný neplatí riadne a včas dohodnuté poisťné, v dôsledku čoho by boli splnené podmienky na zánik poistenia. Vykonaním redukcie poistenie nezaniká, ale znižuje sa poisťná suma pre prípad dohodnutej poisťnej udalosti. Uvedený záver pritom vyplýva tak zo znenia citovaných právnych predpisov, znenia prvých VPP, ako aj z citácií z odbornej literatúry, na ktoré žalovaná poukázala a z ktorých citovala. V súdnom spore súd nemal preukázané, že by boli splnené podmienky na redukciu poisťného plnenia. Žalovaná síce tvrdila, že žalobkyňa poisťné uhradila oneskorene, čo by v konečnom dôsledku malo za následok aj zánik poistenia, avšak z predloženého platobného kalendára nevyplýva aby k takémuto kroku pristúpila, z platobného kalendára vyplýva, že žalobkyňa zaplatila poisťné v sume 2 203,03 eur, do zániku poistenia bolo poisťné 2 203,03 eur, pričom bilancia dlžoby bola - 0,00 eur. Z uvedeného teda súd nemal preukázané, že by malo pre neplatenie poisťného dôjsť k zániku poistenia, ale k tomuto nedošlo z dôvodu redukcie poisťného plnenia podľa výšky doposiaľ uhradeného poisťného. Žalovaná nepreukázala ktoré konkrétne štvrťročné splátky žalobkyňa uhradila oneskorene a ako sa s tým, žalovaná vysporiadala. Súd predovšetkým v súvislosti s tvrdenou redukciou uvádza, že možno pochybovať o správnosti údajov uvedených v Platobnom kalendári predmetnej poisťnej zmluvy, pretože už údaj o dátume zaplatenia prvej splátky nie je správny keďže prvé poisťné

2C/20/2016

- 11 -

bolo zaplatené 29.4.1999 (čl. 81 spisu) avšak žalovaná uvádza ako dátum úhrady až deň 3.5.1999. Aj prípadné omeškanie s platením poisťného nezakladá nárok na redukciu poisťného plnenia, ak pre neplatenie nevznikol dôvod na zánik poistenia, čo však žalovaná nepreukázala (napr. po 31.12.2003 výzvou v zmysle § 801 ods. 2 Obč. zák.). Súd preto uzavrel, že v danom prípade nemohlo dôjsť k redukcii poisťného plnenia a z tohto dôvodu by nemohlo dôjsť ani ku kráteniu poisťného plnenia.

45. Na základe uvedeného súd uzavrel, že poisťná zmluva medzi stranami sporu bola riadne a platne uzavretá, táto sa spravuje prvými VPP z 1.6.1995 a nevznikol dôvod na krátenie poisťného plnenia z dôvodu redukcie poistenia, súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že žalobkyňa vznikol nárok na poisťné plnenie, a to vo výške upravenej v poisťnej zmluve, čiže v danom prípade vo výške 1 099,50 eur určenej pre prípad dožitia. Žalovaná vyplatila žalobkyňu sumu 1 404,55 eur, teda rozdiel, ktorý by jej mala žalovaná doplatiť predstavuje 1 099,50 eur a k zaplateniu tejto sumy súd žalovanú zaviazal. Takéto plnenie vzhľadom na uvedené skutočnosti súd nepovažuje ani v rozpore so žalovanou namietanou zásadou, že nikto nemá mať prospech z protiprávneho stavu, pretože súd v tomto prípade nezistil, že by bol spôsobený nejaký protiprávny stav, a už vôbec nie žalobkyňou. Ak pritom samotný predchodca žalovanej navrhol uzavretie poisťnej zmluvy za podmienok, ktoré žalobkyňa ani nemohla ovplyvniť, nemôže sa žalovaná domáhať protiprávnosti vzniknutého stavu. Uvedená skutočnosť nemôže ísť na vrub žalobkyne ako spotrebiteľa. Aj prípadná nesprávnosť určenia poisťného je potom vecou žalovanej a táto je súčasťou rizika podnikania.

46. V závere súd odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, ako napr. na rozsudky Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1C/194/2014 z 23.6.2016, Okresného súdu Svidník sp.zn. 7C/1/2014 z 20.6.2016, Okresného súdu Košice I sp. zn. 19C/60/2014 t 6.5.2016, Krajského súdu Prešov sp.zn. 12Co/189/2015 z 4.5.2016, Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/354/2015 z 8.12.2015, Krajského súdu Žilina sp.zn.

6Co/274/2016 z 25.1.2017, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/982/2015 z 21.12.2016 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/229/2013 z 30.9.2014, ktoré riešili obdobný súkromnoprávny spotrebiteľský spor, v ktorých ako žalovaná vystupovala poisťovňa Rapid life životná poisťovňa, a.s. s rovnakým právnym záverom ako súd vyslovil v tejto súdnej veci.

47. Žalobkyňa si uplatnila aj právo na priznanie úrokov z omeškania v sadzbe 5,25 % ročne zo žalovanej sumy od 28.11.2014, t.j. 16 deň po vypracovaní oznámenia o likvidácii poisťovnej udalosti, do zaplatenia.

48. Žalovaná ukončila likvidáciu poisťovnej udalosti dňa 12.11.2014, pri ktorej nevychádzala z poisťového plnenia upraveného v poisťovnej zmluve a žalobkyni vyplatila iné, krátené poisťové plnenie, súd má za to, že už nasledujúcim dňom sa dostala do omeškania,

2C/20/2016

- 12 -

žalovaná však žiada priznať úrok z omeškania až od 28.11.2014, preto súd priznal úrok od uvedeného dňa.

49. Výška základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 28.11.2014 bola 0,25 % úrok z omeškania v sadzbe 5,05 %.

50. Vzhľadom na uvedené súd priznal žalobkyni úroky z omeškania v sadzbe 5,05 % ročne od 28.11.2014 do zaplatenia z priznanej sumy t.j. 1 099,50 eur a zvyšok žalobcom uplatneného nároku (nad sadzbu 5,05 % ročne) zamietol ako nedôvodný.

51. Trovy konania

52. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

54. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

56. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

57. O nároku na náhradu trov konania žalobcu súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyňa bola v konaní v takmer celom rozsahu úspešná (zavinila zastavenie konania 1,- eur a neúspešná bola len v nepatrnej časti úrokov z omeškania v sadzbe 0,20 %), teda má nárok na plnú náhradu trov konania. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 (§ 360 ods. 1, 2 C.s.p.).

2C/20/2016

- 13 -

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.